

ชุดกิจกรรมที่ 2

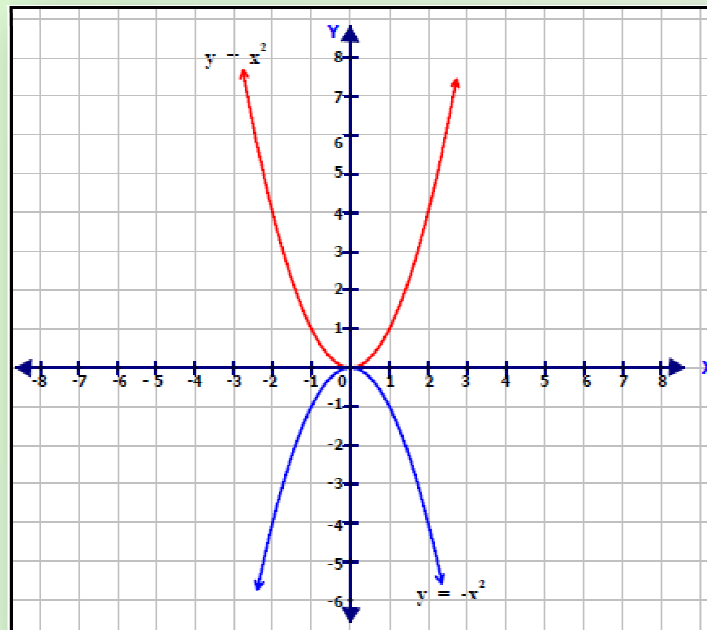
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม

รหัสวิชา ค23201

หน่วยที่ 4 พาราโบลา

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

นางสาววิลาวรรณ มงคล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ขำนาญการ

โรงเรียนเมืองยมวิทยาคาร อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

คำนำ

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ เป็นชุดกิจกรรมย่อยจากทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม จากชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พาราโบลา โดยใช้โปรแกรม GSP ที่เน้นกิจกรรมการสอนแบบชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในการจัดทำชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนได้ยึดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนเมืองยวมวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการเรียนรู้ และเนื้อหาจากหนังสือเรียนรายวิชาเพิ่มเติม คณิตศาสตร์ เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ ชุดกิจกรรมที่ 2 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โปรแกรม GSP เป็นสื่อในการเรียนรู้ให้นักเรียนเห็นเป็นรูปธรรม เกิดความเข้าใจในเนื้อหาและได้พัฒนาการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และใช้เทคโนโลยีช่วยในการเรียนรู้ รวมถึงให้นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนโดยมีการอภิปรายเป็นคู่และกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปของบทเรียนร่วมกัน

ชุดกิจกรรมที่ 2 ประกอบด้วย คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ใบกิจกรรม พร้อมเฉลย ใบความรู้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ชุดนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิลาวรรณ มงคล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	1
ใบกิจกรรมที่ 2.1	4
เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.1	9
ใบกิจกรรมที่ 2.2	22
เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.2	24
ใบความรู้ที่ 2.1	26
ใบกิจกรรมที่ 2.3	29
เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.3	39

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พาราโบลา
โดยใช้โปรแกรม GSP ที่เน้นกิจกรรมการสอนแบบซิปปา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดกิจกรรมที่ 2 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมที่ 2

1. ผลการเรียนรู้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. คำชี้แจงสำหรับครู
4. สิ่งที่ต้องครูเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. บทบาทของครู
6. บทบาทของนักเรียน
7. การประเมินผล
8. ใบกิจกรรมที่ 2.1 , 2.2 และ 2.3 พร้อมเฉลย
9. ใบความรู้ที่ 2.1
10. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ผลการเรียนรู้

1. เขียนพาราโบลาที่กำหนดให้ได้
2. บอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเขียนพาราโบลาและบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ชุติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องพาราโบลา โดยใช้โปรแกรม GSP ที่เน้นกิจกรรมการสอนแบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุติกิจกรรมที่ 2 ใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
2. ครูศึกษาคำแนะนำการใช้ชุติกิจกรรม ให้ละเอียดและปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดให้
3. ชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้ชุติกิจกรรม ให้นักเรียนเข้าใจก่อนศึกษาบทเรียน
4. ให้คำแนะนำในการจัดคู่ของนักเรียน ให้ความสามารถ ในแต่ละคู่ควรมีนักเรียนที่มีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ และให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
5. นักเรียนรับใบกิจกรรม เผลย ใบความรู้ จากครูตามลำดับ เพื่อศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมในชุติกิจกรรมที่ 2
6. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
7. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูควรให้คำชี้แนะและคำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยเท่านั้น พร้อมสังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน
8. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานด้วยตนเองหน้าชั้นเรียน โดยใช้แฟ้มข้อมูลที่ทำในโปรแกรม GSP เป็นสื่อประกอบการนำเสนอ ให้เพื่อนที่ได้ข้อสรุปหรือวิธีทำที่แตกต่างเพิ่มเติม ครูเสนอแนะเพิ่มเติมส่วนที่ไม่สมบูรณ์ โดยการใช้คำถามแนะแนวทางให้นักเรียนค้นพบ
9. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบกิจกรรมเสร็จ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนการตรวจตามเฉลยที่ครูแจกให้ แล้วบันทึกคะแนนลงในใบกิจกรรม เมื่อนำส่งครูควรตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง
10. หลังจบชุติกิจกรรมที่ 2 ถ้านักเรียนทำกิจกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ ครูควรจัดกิจกรรมซ่อมเสริมทันที ก่อนเรียนในชุติกิจกรรมต่อไป
11. ตรวจสอบความถูกต้องของแฟ้มงานของนักเรียนในโปรแกรม GSP

สิ่งที่ครูต้องเตรียมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ตรวจสอบความเรียบร้อยของชุติกิจกรรมที่ 2
2. เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรม GSP
3. ใบความรู้ที่ 2.1, ใบกิจกรรมที่ 2.1 , 2.2 และ 2.3 พร้อมเฉลย จำนวนเท่ากับนักเรียนในห้องเรียน
4. แบบประเมินด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะ
5. แบบตรวจใบกิจกรรม
6. สมุดบันทึกผลการเรียน

บทบาทของครู

1. ศึกษาคำชี้แจงสำหรับครู
2. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้
3. เตรียมห้องคอมพิวเตอร์และโปรแกรม GSP
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ประเมินผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะ

บทบาทของนักเรียน

1. ทำความเข้าใจก่อนการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม
2. ดำเนินการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม โดยปฏิบัติตามคำชี้แจงและคำสั่งอย่างเคร่งครัด
3. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองนอกเหนือจากการทำกิจกรรม

การประเมินผล

วิธีการวัดผล

1. ด้านความรู้
  - 1.1 ตรวจใบกิจกรรม
2. ด้านทักษะกระบวนการ
  - 2.1 การนำเสนอผลงาน
  - 2.2 ตรวจแฟ้มงานจากโปรแกรม GSP
3. ด้านคุณลักษณะ
  - 3.1 สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรม (ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน)

เครื่องมือวัดผล

1. ด้านความรู้
  - 1.1 แบบประเมินใบกิจกรรม
2. ด้านทักษะกระบวนการ
  - 2.1 แบบประเมินทักษะการนำเสนอ
  - 2.2 ตรวจแฟ้มงานจากโปรแกรม GSP
3. ด้านคุณลักษณะ
  - 3.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ 2.1

 เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนพาราโบลาโดยใช้โปรแกรม GSP และบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

1. นักเรียนจับคู่และเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยใช้โปรแกรม GSP ตามขั้นตอนที่กำหนดให้ แล้วสังเกตลักษณะของกราฟ

1.1 $y = x^2$

1.2 $y = -x^2$

1.3 $y = 4x^2$

1.4 $y = -3x^2$

1.5 $y = \frac{5}{3}x^2$

1.6 $y = \frac{1}{2}x^2$

1.7 $y = -\frac{2}{3}x^2$

1.8 $y = -\frac{3}{2}x^2$

2. นักเรียนแต่ละคู่มาร่วมกับคู่อื่นให้ได้กลุ่มละ 4 - 5 คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปเกี่ยวกับลักษณะของพาราโบลาที่ได้

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและข้อสรุปที่ได้หน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนร่วมกันสรุปการเขียนพาราโบลาและลักษณะของพาราโบลาที่ได้

5. นักเรียนส่งแฟ้มงานพร้อมกับใบกิจกรรมที่ 2.1 เมื่อหมดชั่วโมงหรือแนบไฟล์ส่งแฟ้มงานทาง e-mail ที่ kroowilawan@hotmail.com

คำสั่ง

1. จงเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยใช้โปรแกรม GSP ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 เปิดโปรแกรม GSP

1.2 เขียนกราฟข้อ 1.1 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก x^2 ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

1.3 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ โดยคลิกที่สมการของพาราโบลาค้างไว้ แล้วลากวางในตำแหน่งที่ต้องการ

1.4 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟที่ได้จาก เมนูแสดงผล (เลือกเส้นหรือจุดที่ต้องการตกแต่งก่อน) เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร และสีของสมการของพาราโบลา โดยเลือก เมนูแสดงผล => เลือก แสดงแถบรูปแบบอักษร => เลือก สมการที่ต้องการจัดรูปแบบ => เลือก สี แบบตัวอักษร จากกล่องคำสั่งตามเมนูด้านล่างหน้าต่าง

1.5 เขียนกราฟข้อ 1.2 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $-x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

1.6 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.7 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

1.8 เขียนกราฟข้อ 1.3 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $4x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

1.9 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.10 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

1.11 เขียนกราฟข้อ 1.4 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $-3x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

1.12 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.13 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

1.14 เขียนกราฟข้อ 1.5 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $(5 \div 3)x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

1.15 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.16 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

1.17 เขียนกราฟข้อ 1.6 – 1.8 พร้อมทั้งจัดสมการของกราฟ กำกับกราฟ ตกแต่งเส้น สี ของกราฟและสมการของพาราโบลา

1.18 บันทึกแฟ้มงาน โดยเลือกเมนูแฟ้ม => บันทึกเป็น => ตั้งชื่อแฟ้มงาน (เช่น wilawan2.gsp) คลิก บันทึก

2. สรุปลักษณะของพาราโบลาจากข้อ 1 เมื่อกำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

สมการ	ค่า a	พาราโบลา หงาย/คว่ำ	แกน สมมาตร	จุดวกกลับ		ค่า y สูงสุด	ค่า y ต่ำสุด
				จุดต่ำสุด	จุดสูงสุด		
1.1 $y = x^2$							
1.2 $y = -x^2$							
1.3 $y = 4x^2$							
1.4 $y = -3x^2$							
1.5 $y = \frac{5}{3}x^2$							
1.6 $y = \frac{1}{2}x^2$							
1.7 $y = -\frac{2}{3}x^2$							
1.8 $y = -\frac{3}{2}x^2$							

สรุปลักษณะความบานของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

กรณีที่ 1 สมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ เมื่อ $a > 0$

เรียงลำดับความบานของพาราโบลาตามลำดับจากสมการที่มีความบานมากที่สุดไปบานน้อย

ที่สุด ได้แก่ ลำดับที่ 1 สมการ .....
 ลำดับที่ 2 สมการ .....
 ลำดับที่ 3 สมการ .....
 ลำดับที่ 4 สมการ .....
 ลำดับที่ 5 สมการ .....

กรณีที่ 2 สมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ เมื่อ $a < 0$

เรียงลำดับความบานของพาราโบลาตามลำดับจากสมการที่มีความบานมากที่สุดไปบานน้อย

ที่สุด ได้แก่ ลำดับที่ 1 สมการ .....
 ลำดับที่ 2 สมการ .....
 ลำดับที่ 3 สมการ .....
 ลำดับที่ 4 สมการ .....
 ลำดับที่ 5 สมการ .....

3. สังเกตลักษณะของพาราโบลาจากข้อ 1 พบว่า

3.1 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
 หายค่า a มีค่าเป็น (บวก/ลบ) .....
 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
 คว่ำค่า a มีค่าเป็น (บวก/ลบ) .....

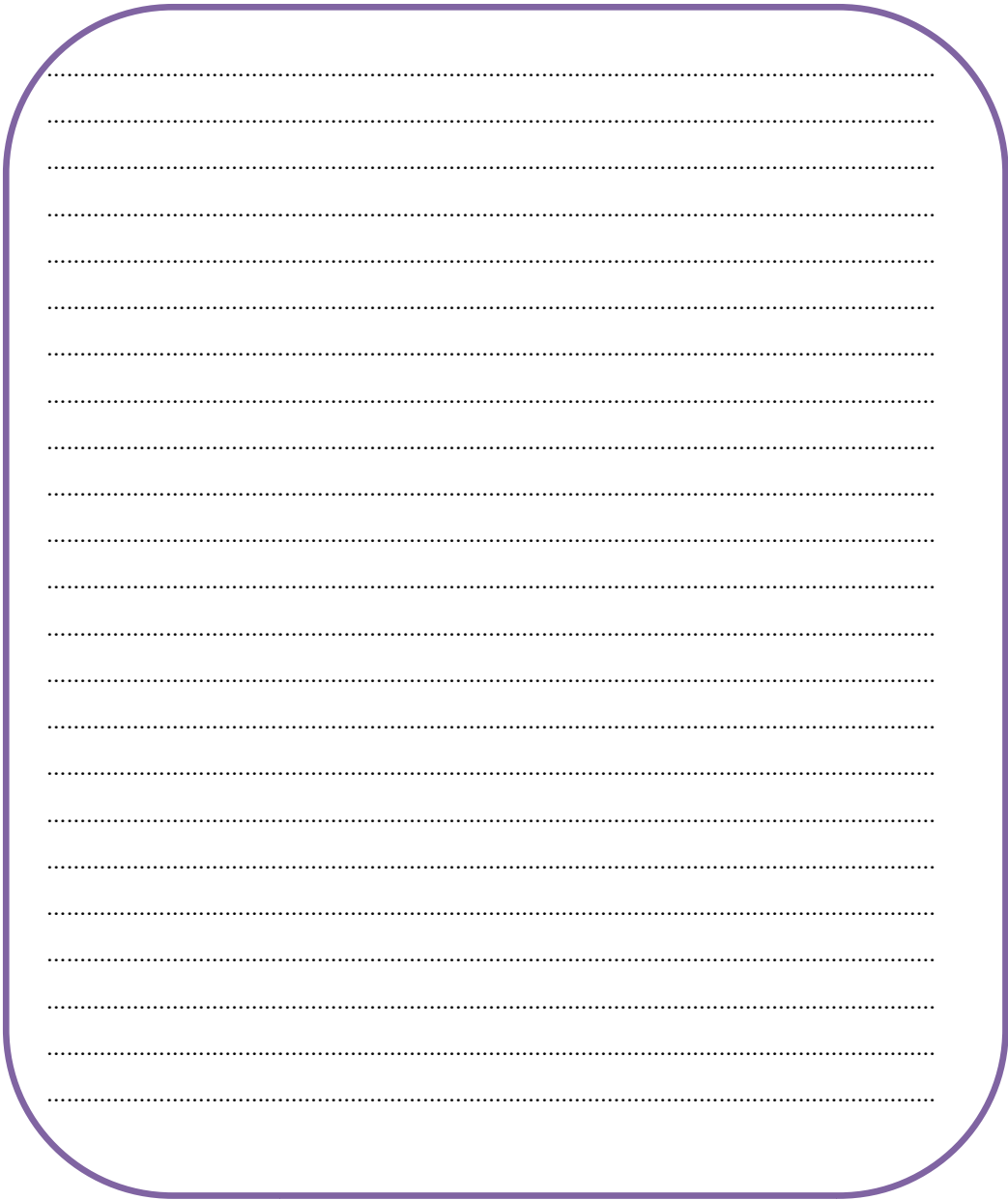
3.2 แกนสมมาตรของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$
 คือ .....

3.3 จุดวกกลับ (จุดต่ำสุด/จุดสูงสุด) ของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ
 $a \neq 0$ คือจุด.....

3.4 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
 หายจะมีค่า y (สูงสุด/ต่ำสุด) .....คือ.....
 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
 คว่ำจะมีค่า y (สูงสุด/ต่ำสุด) .....คือ.....

3.5 พาราโบลาจะบานน้อยหรือบานมากขึ้นอยู่กับค่า a คือ
 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ และ $a > 0$
 ถ้า a น้อย กราฟจะบาน (มาก/น้อย).....
 ถ้า a มาก กราฟจะบาน (มาก/น้อย).....
 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ และ $a < 0$
 ถ้า a น้อย กราฟจะบาน (มาก/น้อย).....
 ถ้า a มาก กราฟจะบาน (มาก/น้อย).....

4. ข้อสรุปลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ จากการทำ
กิจกรรม

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.1

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนพาราโบลาโดยใช้โปรแกรม GSP และบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

1. นักเรียนจับคู่และเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยใช้โปรแกรม GSP ตามขั้นตอนที่กำหนดให้ แล้วสังเกตลักษณะของกราฟ

1.1 $y = x^2$

1.2 $y = -x^2$

1.3 $y = 4x^2$

1.4 $y = -3x^2$

1.5 $y = \frac{5}{3}x^2$

1.6 $y = \frac{1}{2}x^2$

1.7 $y = -\frac{2}{3}x^2$

1.8 $y = -\frac{3}{2}x^2$

2. นักเรียนแต่ละคู่รวมกับคู่อื่นให้ได้กลุ่มละ 4 - 5 คน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปเกี่ยวกับลักษณะของพาราโบลาที่ได้

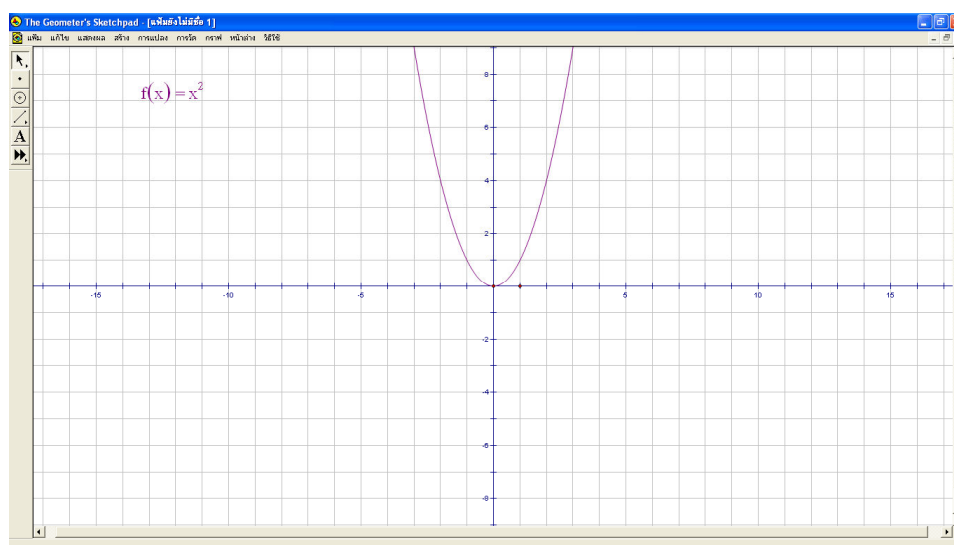
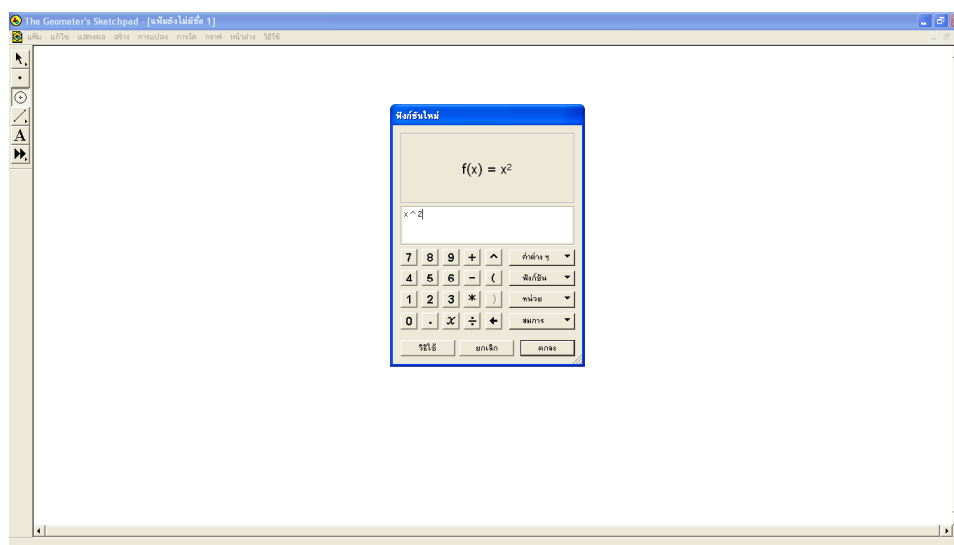
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและข้อสรุปที่ได้หน้าชั้นเรียน

4. นักเรียนร่วมกันสรุปการเขียนพาราโบลาและลักษณะของพาราโบลาที่ได้

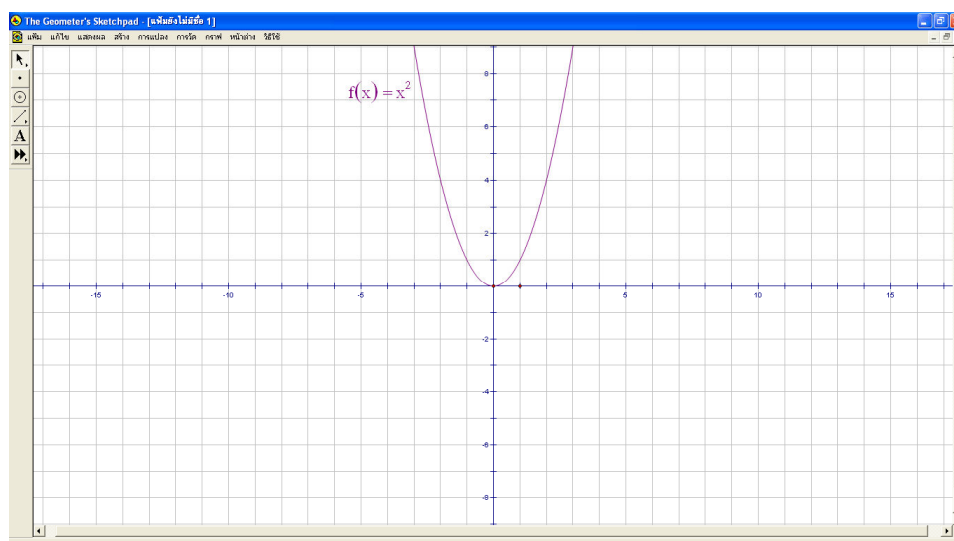
5. นักเรียนส่งแฟ้มงานพร้อมกับใบกิจกรรมที่ 2.1 เมื่อหมดชั่วโมงหรือแนบไฟล์ส่งแฟ้มงานทาง e-mail ที่ kroowilawan@hotmail.com

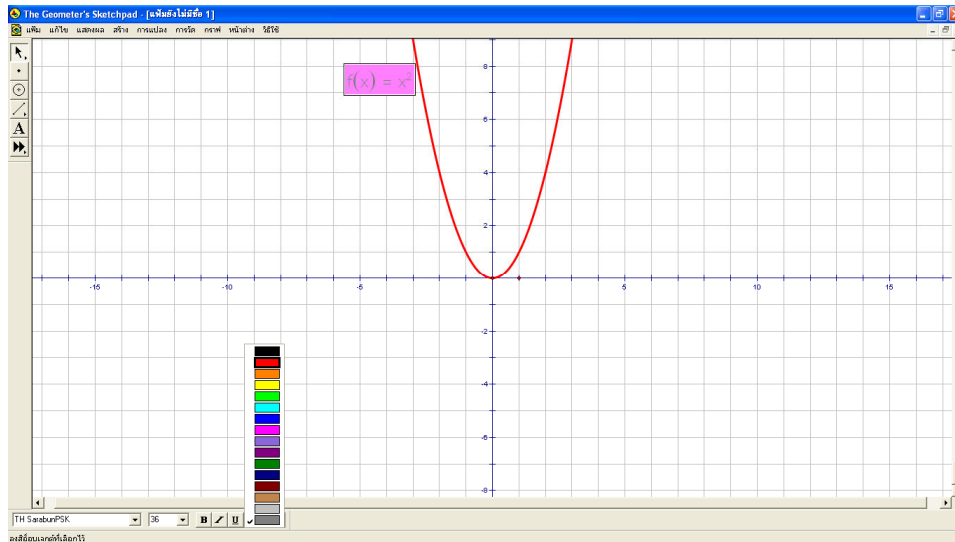

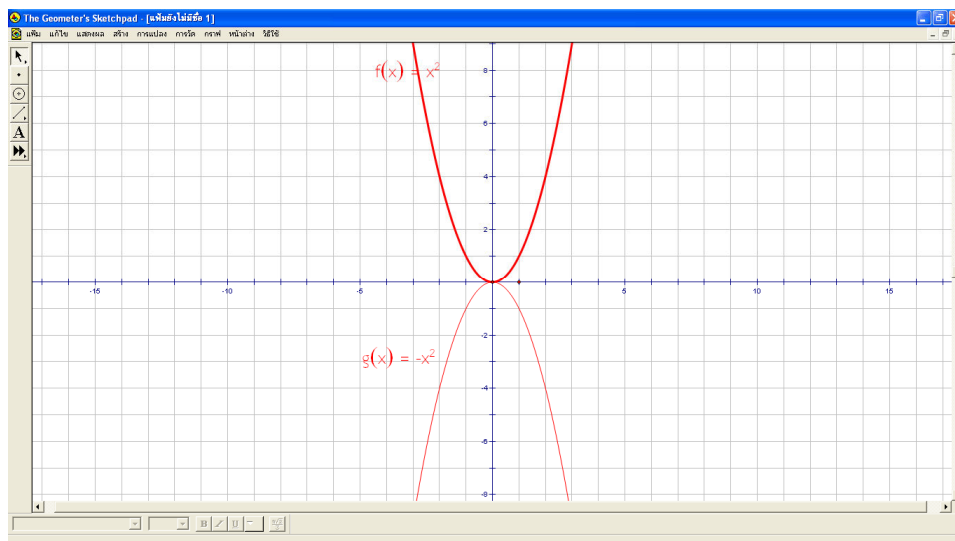
1.3 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ โดยคลิกที่สมการของพาราโบลาค้างไว้ แล้วลากวางในตำแหน่งที่ต้องการ

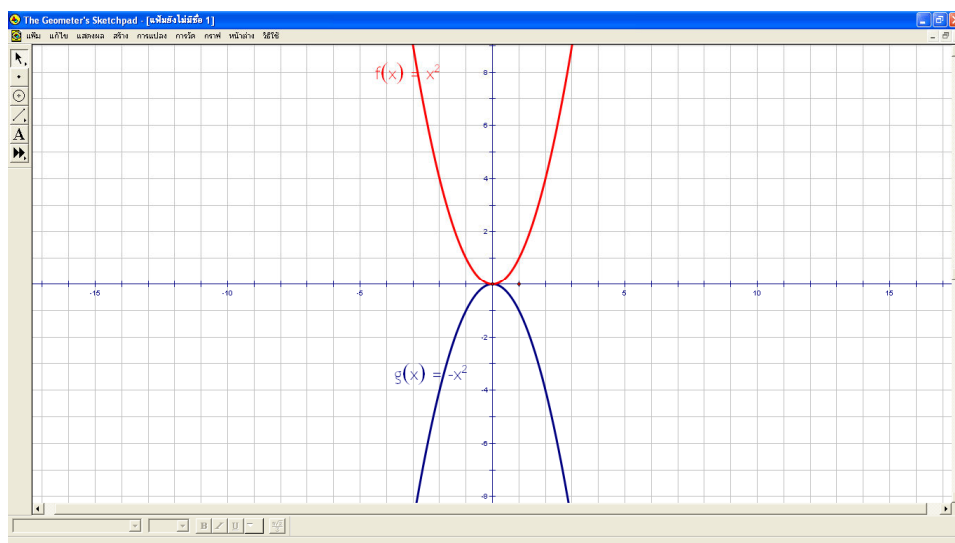

1.5 เขียนกราฟข้อ 1.2 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $-x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิก ตกลง

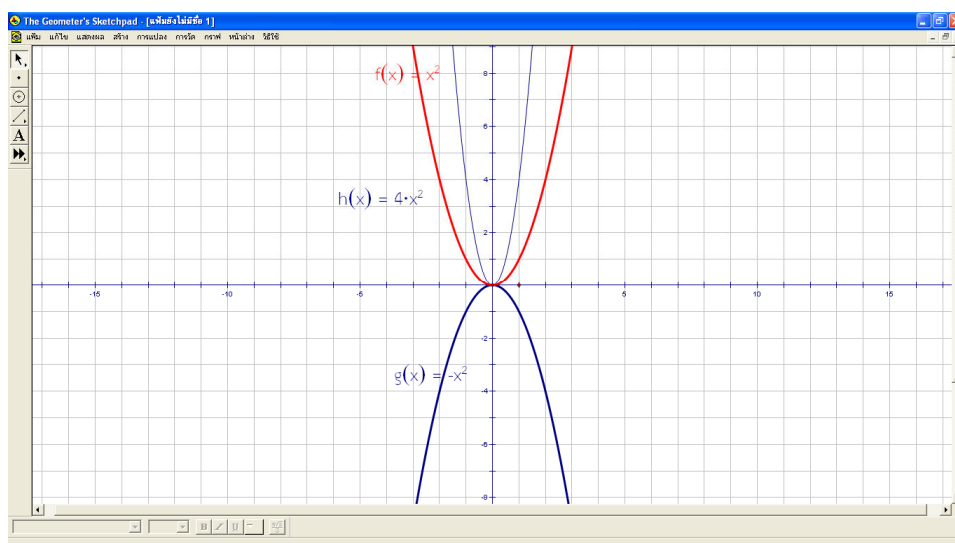

1.6 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.7 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

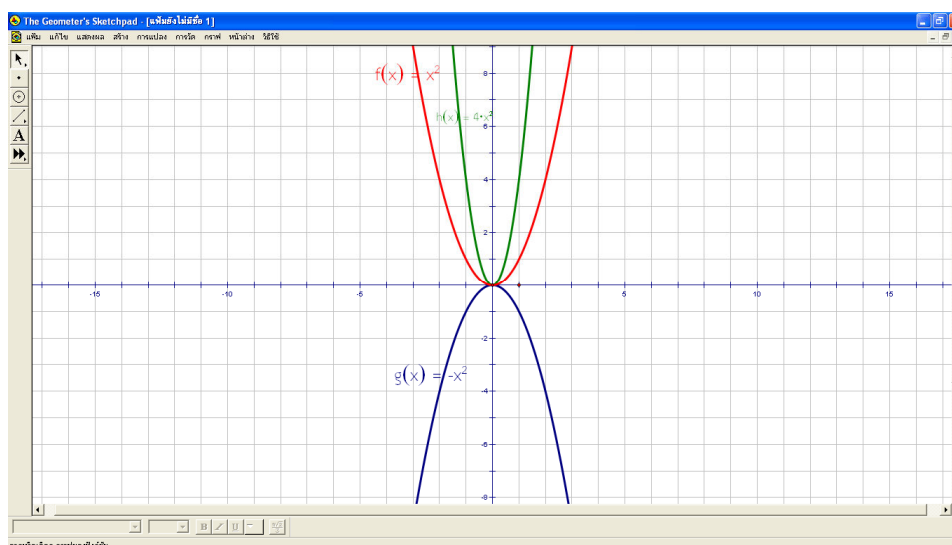

1.8 เขียนกราฟข้อ 1.3 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $4 \cdot x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิก ตกลง

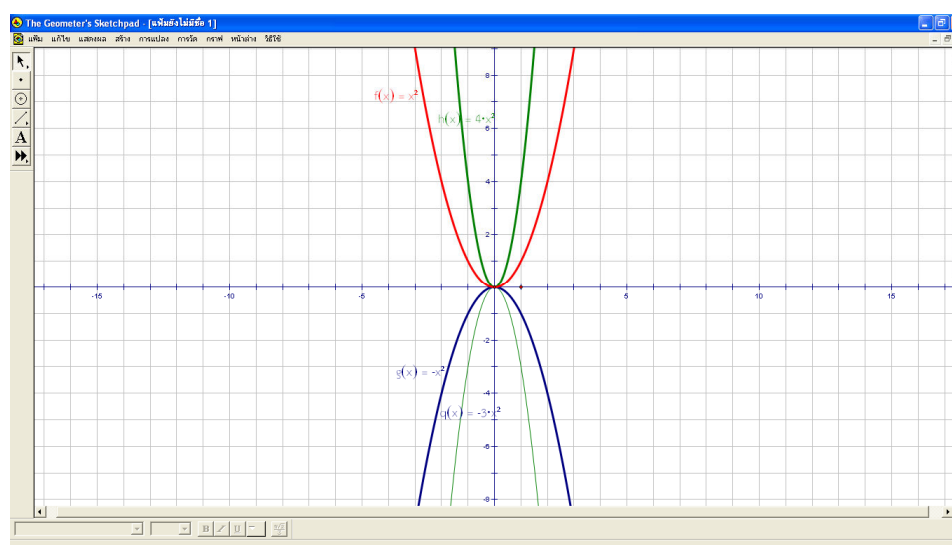

1.9 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.10 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

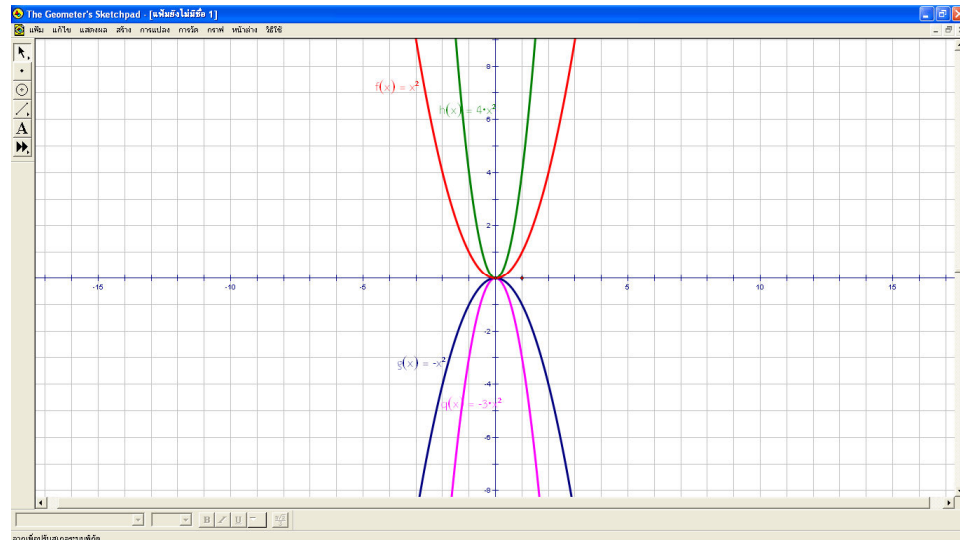

1.11 เขียนกราฟข้อ 1.4 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $-3x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิก ตกลง

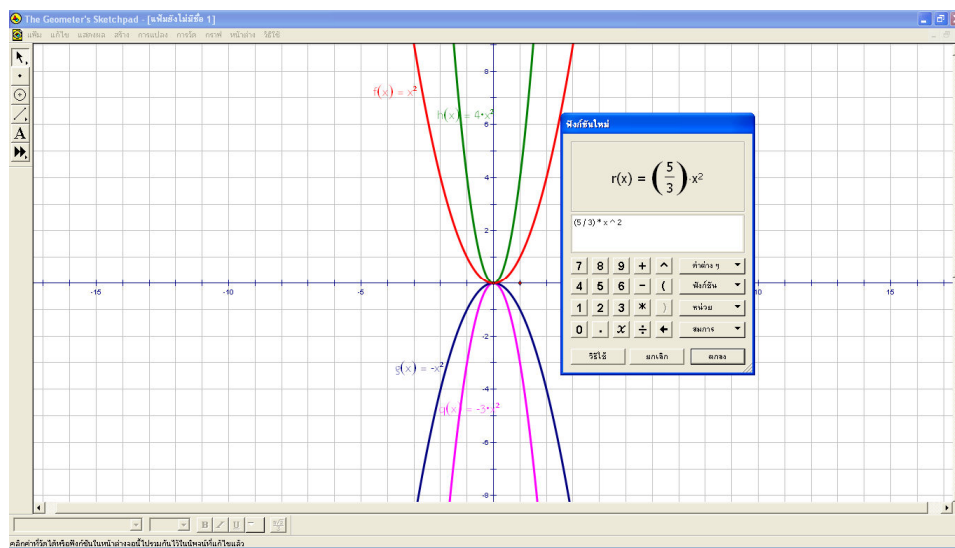

1.12 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

1.13 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

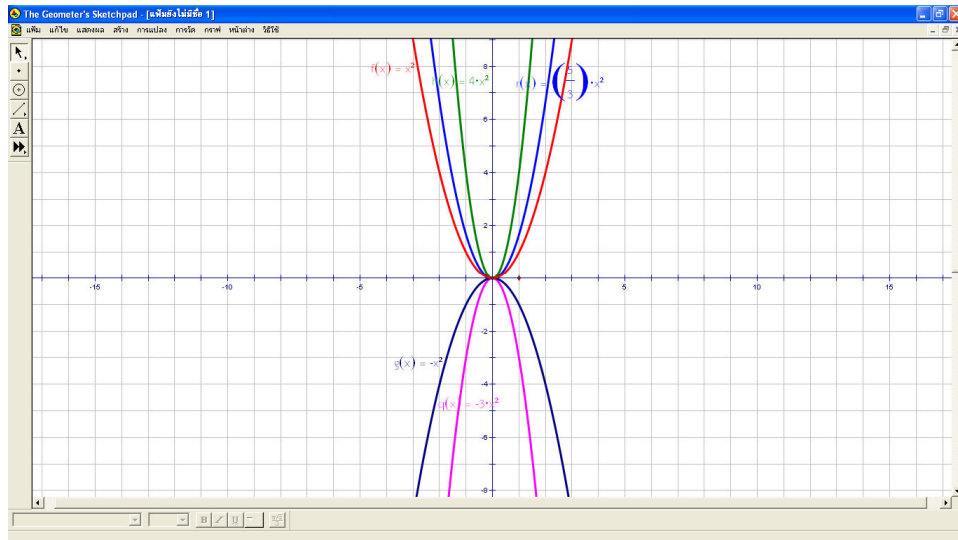

1.14 เขียนกราฟข้อ 1.5 โดยเลือกเมนูกราฟ => เขียนกราฟของฟังก์ชันใหม่ => ปรากฏหน้าจอ กล่องคำสั่งฟังก์ชันใหม่ คลิก $(5/3)x^2$ ที่อยู่ในกล่องคำสั่ง => คลิกตกลง

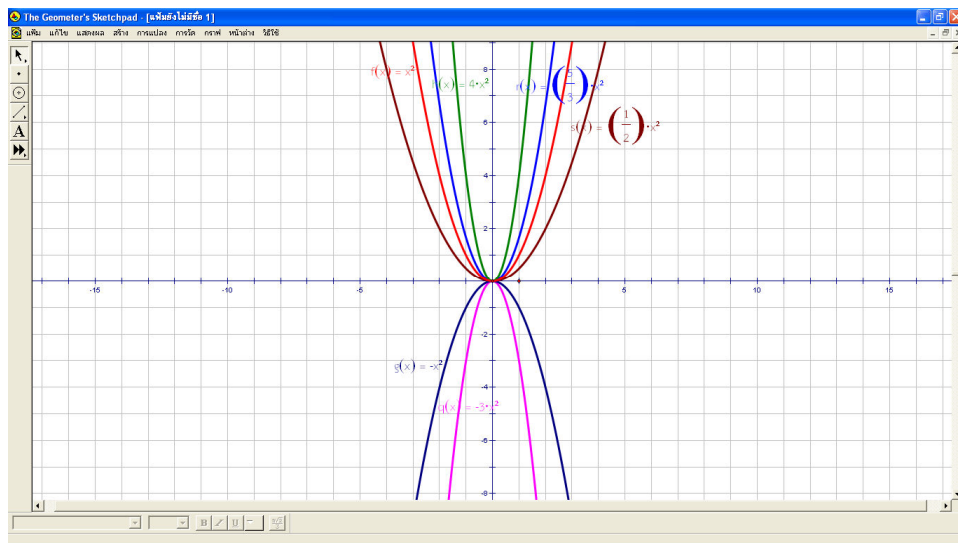

1.15 จัดสมการของพาราโบลา กำกับกราฟ

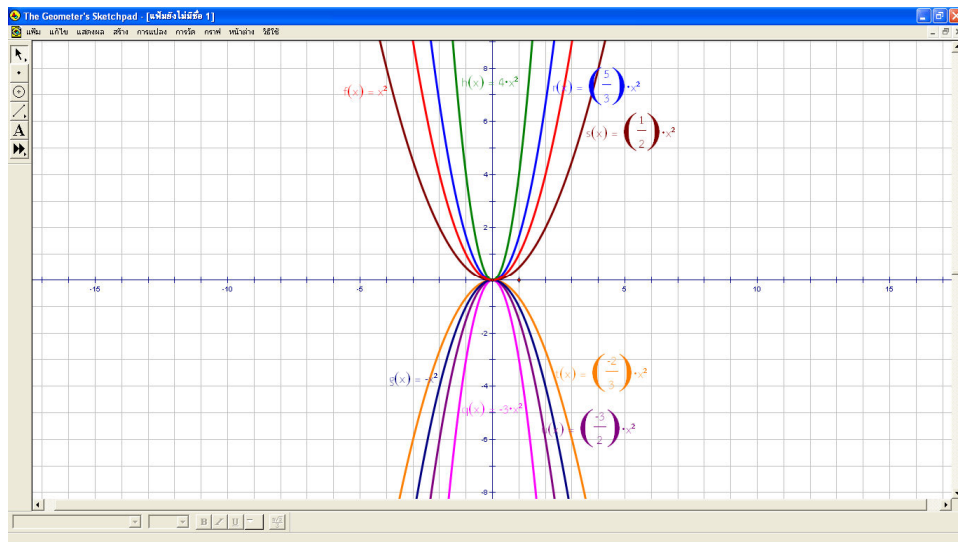
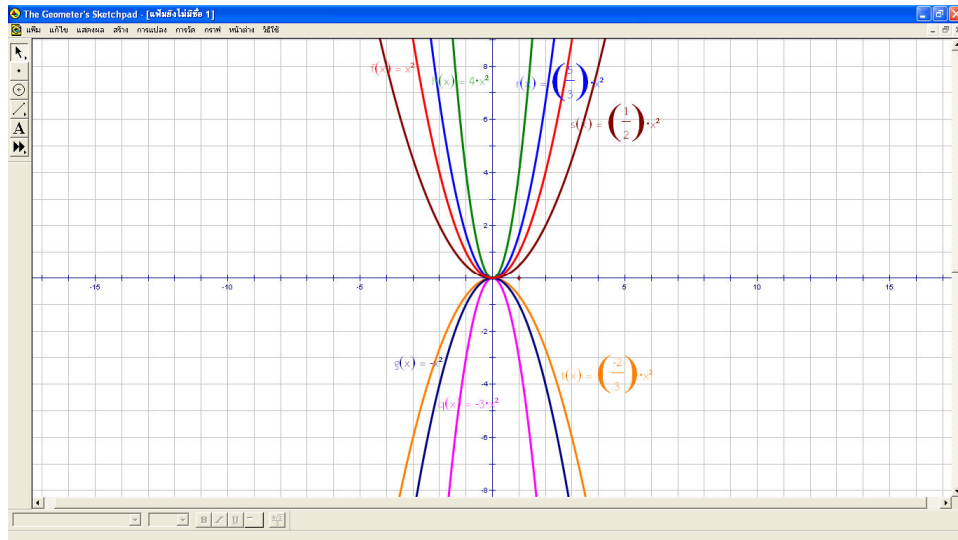
1.16 จัดตกแต่งเส้น สี ของกราฟ และ เปลี่ยนรูปแบบตัวอักษร สีของสมการของพาราโบลา

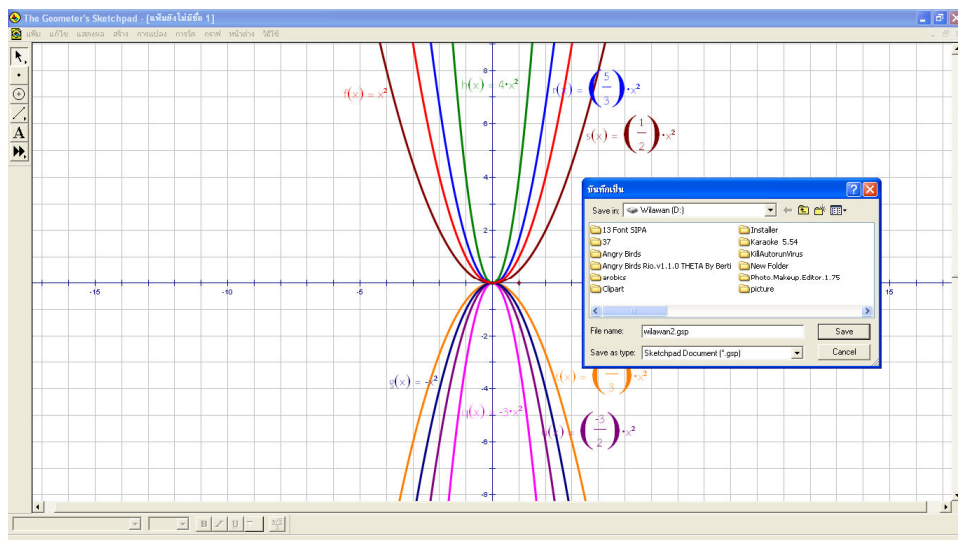
1.17 เขียนกราฟข้อ 1.6 – 1.8 พร้อมทั้งจัดสมการของกราฟ กำกับกราฟ ตกแต่งเส้น สี ของกราฟและสมการของพาราโบลา

1.18 บันทึกแฟ้มงาน โดยเลือกเมนูแฟ้ม => บันทึกเป็น => ตั้งชื่อแฟ้มงาน (เช่น wilawan2.gsp) คลิก บันทึก

2. สรุปลักษณะของพาราโบลาจากข้อ 1 เมื่อกำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

สมการ	ค่า a	พาราโบลา หงาย/คว่ำ	แกน สมมาตร	จุดวกกลับ		ค่า y	ค่า y
				จุดต่ำสุด	จุดสูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด
1.1 $y = x^2$	1	หงาย	แกน Y	(0,0)	-	$y = 0$	-
1.2 $y = -x^2$	-1	คว่ำ	แกน Y	-	(0,0)	-	$y = 0$
1.3 $y = 4x^2$	4	หงาย	แกน Y	(0,0)	-	$y = 0$	-
1.4 $y = -3x^2$	-3	คว่ำ	แกน Y	-	(0,0)	-	$y = 0$
1.5 $y = \frac{5}{3}x^2$	$\frac{5}{3}$	หงาย	แกน Y	(0,0)	-	$y = 0$	-
1.6 $y = \frac{1}{2}x^2$	$\frac{1}{2}$	หงาย	แกน Y	(0,0)	-	$y = 0$	-
1.7 $y = -\frac{2}{3}x^2$	$-\frac{2}{3}$	คว่ำ	แกน Y	-	(0,0)	-	$y = 0$
1.8 $y = -\frac{3}{2}x^2$	$-\frac{3}{2}$	คว่ำ	แกน Y	-	(0,0)	-	$y = 0$

สรุปลักษณะความบานของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

กรณีที่ 1 สมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ เมื่อ $a > 0$

เรียงลำดับความบานของพาราโบลาตามลำดับจากสมการที่มีความบานมากที่สุดไปบานน้อย

ที่สุด ได้แก่ ลำดับที่ 1 สมการ $y = \frac{1}{2}x^2$

ลำดับที่ 2 สมการ $y = x^2$

ลำดับที่ 3 สมการ $y = \frac{5}{3}x^2$

ลำดับที่ 4 สมการ $y = 4x^2$

กรณีที่ 2 สมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ เมื่อ $a < 0$

เรียงลำดับความบานของพาราโบลาตามลำดับจากสมการที่มีความบานมากที่สุดไปบานน้อย

ที่สุด ได้แก่ ลำดับที่ 1 สมการ $y = -\frac{2}{3}x^2$

ลำดับที่ 2 สมการ $y = -x^2$

ลำดับที่ 3 สมการ $y = -\frac{3}{2}x^2$

ลำดับที่ 4 สมการ $y = -3x^2$

3. สังเกตลักษณะของพาราโบลาจากข้อ 1 พบว่า

3.1 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
หงาย ค่า a มีค่าเป็น (บวก/ลบ) **บวก**

พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
คว่ำ ค่า a มีค่าเป็น (บวก/ลบ) **ลบ**

3.2 แกนสมมาตรของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$
คือ แกน **Y**

3.3 จุดวกกลับของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ คือ
จุด **(0,0)**

3.4 พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
หงายจะมีค่า y (สูงสุด/ต่ำสุด) **ต่ำสุด** คือ **$y = 0$**

พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ที่มีลักษณะเป็นพาราโบลา
คว่ำจะมีค่า y (สูงสุด/ต่ำสุด) **สูงสุด** คือ **$y = 0$**

3.5 พาราโบลาจะบานน้อยหรือบานมากขึ้นอยู่กับค่า a คือ
พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ และ $a > 0$
ถ้า a น้อย กราฟจะบาน (มาก/น้อย) **มาก**
ถ้า a มาก กราฟจะบาน (มาก/น้อย) **น้อย**
พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ และ $a < 0$
ถ้า a น้อย กราฟจะบาน (มาก/น้อย) **น้อย**
ถ้า a มาก กราฟจะบาน (มาก/น้อย) **มาก**

4. ข้อสรุปลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ จากการทำ
กิจกรรม

- กราฟเป็นพาราโบลาหงาย เมื่อ $a > 0$ (มีค่าเป็นบวก)
- กราฟเป็นพาราโบลาคว่า เมื่อ $a < 0$ (มีค่าเป็นลบ)
- แกนสมมาตร คือ แกน Y หรือ เส้นตรง $x = 0$
- จุดวกกลับ (จุดต่ำสุด/จุดสูงสุด) คือ จุด $(0,0)$
- กราฟเป็นพาราโบลาหงาย เมื่อ $a > 0$ มีค่า y ต่ำสุด คือ $y = 0$ ไม่มีค่า y สูงสุด
- กราฟเป็นพาราโบลาคว่า เมื่อ $a < 0$ มีค่า y สูงสุด คือ $y = 0$ ไม่มีค่า y ต่ำสุด
- พาราโบลาหงาย เมื่อ $a > 0$ ถ้า a มีค่าน้อย กราฟจะบานมาก
แต่ถ้า a มีค่ามากจะบานน้อย
- พาราโบลาคว่าเมื่อ $a < 0$ ถ้า a มีค่าน้อย กราฟจะบานน้อย
แต่ถ้า a มีค่ามากจะบานมาก

ใบบัณฑิตที่ 2.2

 เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

 นักเรียนบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

 1. จงบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้

1.1 $y = 5x^2$

1.2 $y = -4x^2$

1.3 $y = \frac{1}{3}x^2$

1.4 $y = -\frac{1}{4}x^2$

2. นักเรียนส่งใบบัณฑิตที่ 2.2 เมื่อหมดชั่วโมง

คำสั่ง

 1. จงบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

1.1 $y = 5x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

 เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

 เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

1.2 $y = -4x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

 เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

 เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$$1.3 \quad y = \frac{1}{3}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = -1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$$1.4 \quad y = -\frac{1}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = -4$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = -6$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.2

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

1. จงบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้

1.1 $y = 5x^2$

1.2 $y = -4x^2$

1.3 $y = \frac{1}{3}x^2$

1.4 $y = -\frac{1}{4}x^2$

2. นักเรียนส่งใบกิจกรรมที่ 2.2 เมื่อหมดชั่วโมง

คำสั่ง

1. จงบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

1.1 $y = 5x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**
จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด (0,0)
แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = 5$ จะได้จุด (1,5)

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 20$ จะได้จุด (2,20)

1.2 $y = -4x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**
จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด (0,0)
แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = -4$ จะได้จุด (1,-4)

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = -36$ จะได้จุด (3,-36)

$$1.3 \quad y = \frac{1}{3}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = -1$ จะได้ $y = \frac{1}{3}$ จะได้จุด $\left(-1, \frac{1}{3}\right)$

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \frac{4}{3}$ จะได้จุด $\left(2, \frac{4}{3}\right)$

$$1.4 \quad y = -\frac{1}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = -4$ จะได้ $y = -4$ จะได้จุด **(-4,-4)**

เมื่อ $x = -6$ จะได้ $y = -9$ จะได้จุด **(-6,-9)**

ใบความรู้ที่ 2.1

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

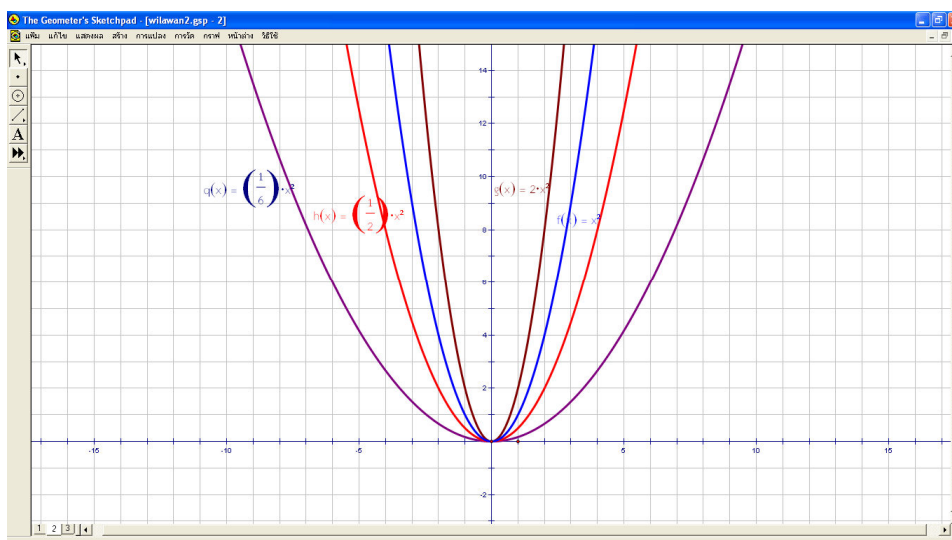
นักเรียนเขียนพาราโบลาและบอกลักษณะทั่วไปของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

แยกพิจารณาได้เป็นกรณีดังนี้

กรณี $a > 0$

เขียนกราฟได้ลักษณะดังรูป

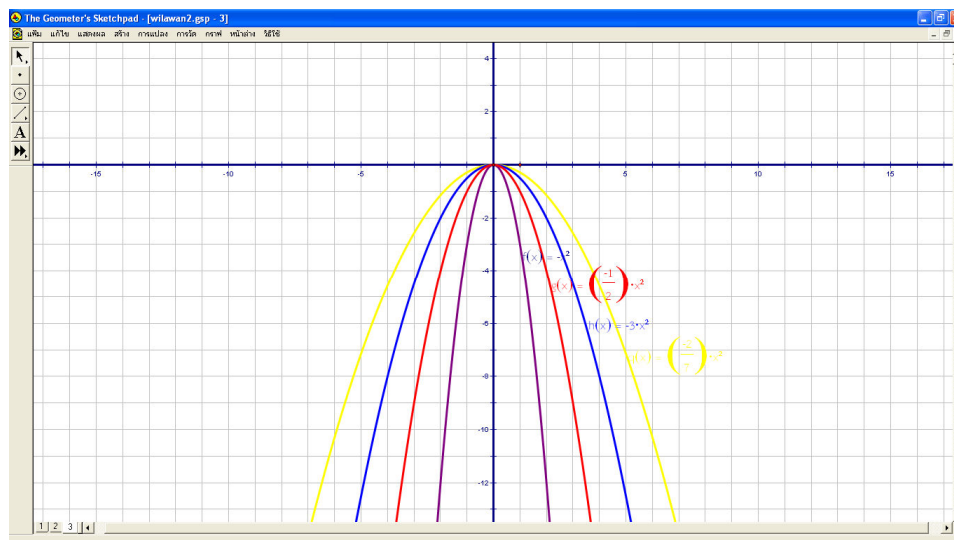

ลักษณะทั่วไปของพาราโบลา

1. กราฟเป็นพาราโบลาหงาย
2. แกน Y (เส้นตรง $x = 0$) เป็นแกนสมมาตร
3. จุดต่ำสุด คือ จุด $(0,0)$ และไม่มีจุดสูงสุด
4. ค่าต่ำสุดของ y เป็น 0 และไม่มีค่า y สูงสุด
5. กราฟจะบานมากถ้า a มีค่าน้อย แต่กราฟจะบานน้อยถ้า a มีค่ามาก

กรณี $a < 0$

เขียนกราฟได้ลักษณะดังรูป

ลักษณะทั่วไปของพาราโบลา

1. กราฟเป็นพาราโบลาคว่ำ
2. แกน Y (เส้นตรง $x = 0$) เป็นแกนสมมาตร
3. จุดสูงสุด คือ จุด $(0,0)$ และไม่มีจุดต่ำสุด
4. ค่าสูงสุดของ y เป็น 0 และไม่มีค่า y ต่ำสุด
5. กราฟจะบานมากถ้า a มีค่ามาก แต่กราฟจะบานน้อยถ้า a มีค่าน้อย

ตัวอย่าง การเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = 4x^2$

วิธีทำ พิจารณากราฟของสมการ $y = 4x^2$ จะได้

1. กราฟเป็นพาราโบลาหงาย
2. จุดต่ำสุด คือ จุด (0,0)
3. แกนสมมาตร คือ แกน Y หรือ เส้นตรง $x = 0$
4. หาจุดต่าง ๆ ที่อยู่บนข้างเดียวกันของแกนสมมาตร

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = 4$	จะได้จุด (1,4)
เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 16$	จะได้จุด (2,16)
เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = 36$	จะได้จุด (3,36)

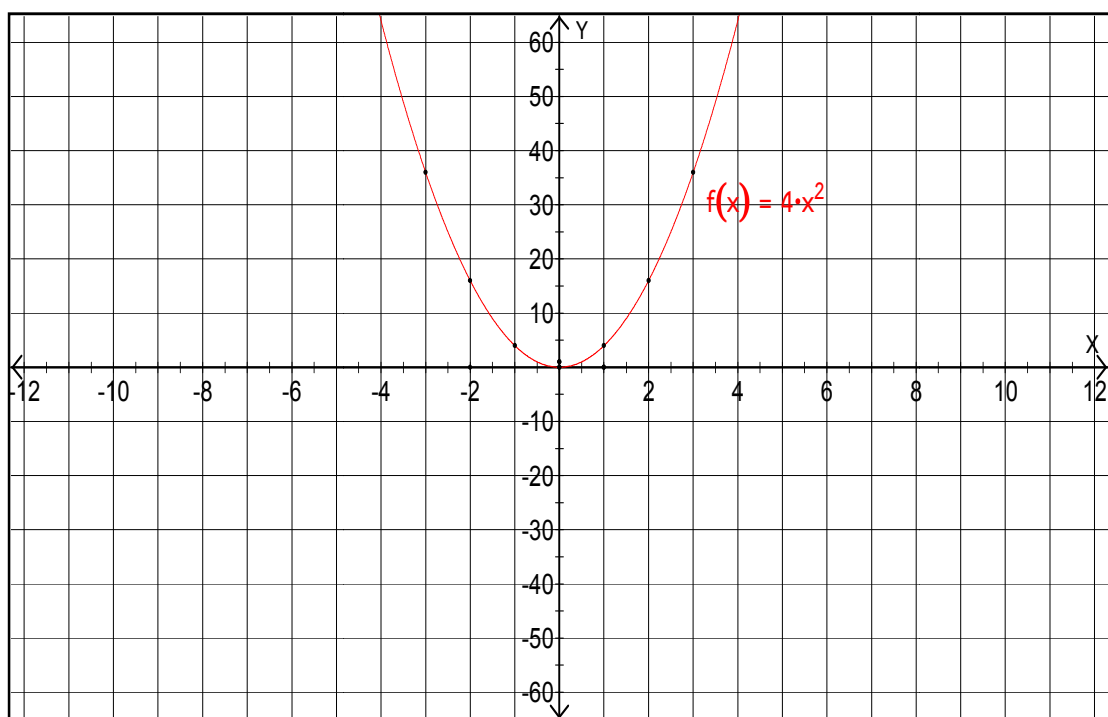
$$y = 4(1)^2 = 4$$

$$y = 4(2)^2 = 16$$

$$y = 4(3)^2 = 36$$

ลงจุดต่ำสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

ใบกิจกรรมที่ 2.3

คะแนนที่ได้.....คะแนน

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนพาราโบลาและบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

1. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

1.1 $y = 2x^2$

1.2 $y = -2x^2$

1.3 $y = \frac{1}{2}x^2$

1.4 $y = -\frac{1}{2}x^2$

- นักเรียนจับคู่กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปเกี่ยวกับลักษณะของพาราโบลาที่ได้

- นักเรียนแต่ละคู่รวมกับคู่อื่นให้ได้กลุ่มละ 4 - 5 คน นำเสนอผลงานและข้อสรุปของกลุ่ม

- นักเรียนร่วมกันสรุปการเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยพิจารณาจากลักษณะของพาราโบลา

2. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลากำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

2.1 $y = 3x^2$

2.2 $y = -3x^2$

2.3 $y = -\frac{3}{4}x^2$

2.4 $y = \frac{1}{4}x^2$

2. ส่งใบกิจกรรมที่ 2.3 เมื่อหมดชั่วโมง

คำสั่ง

1. จงเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 $y = 2x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = 2(1)^2$

$y = 2(1) = 2$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

1.2 $y = -2x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

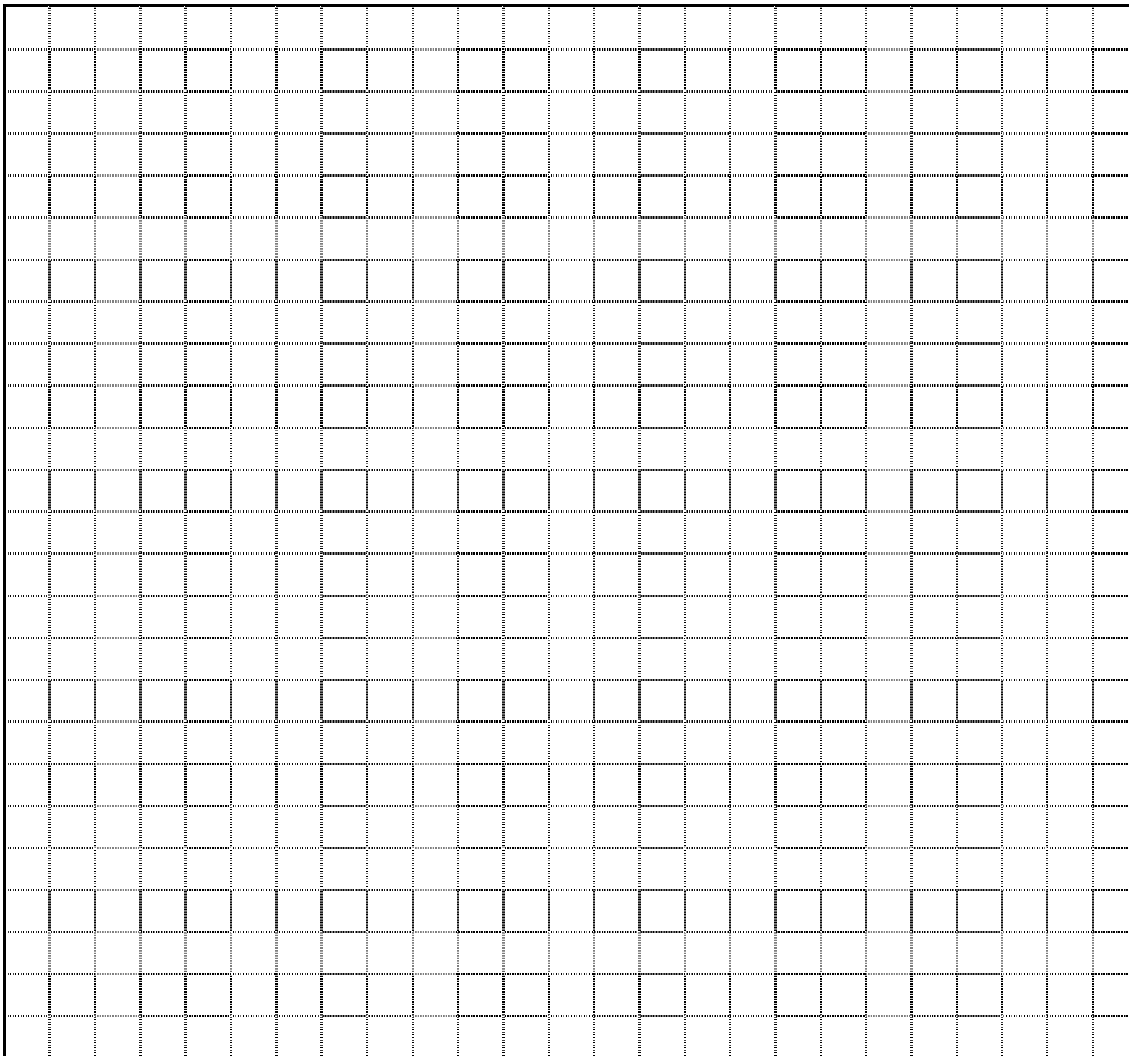
$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 1.1 และ 1.2 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

จากกราฟข้อ 1.1 และ 1.2 จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = 2x^2$ และ $y = -2x^2$ เป็นพาราโบลาที่เป็นภาพสะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น).....
 ถ้าเป็นมีแกน (X / Y).....เป็นเส้นสะท้อน
 ถ้าไม่เป็น เพราะเหตุใด.....

$$1.3 \quad y = \frac{1}{2}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$$1.4 \quad y = -\frac{1}{2}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

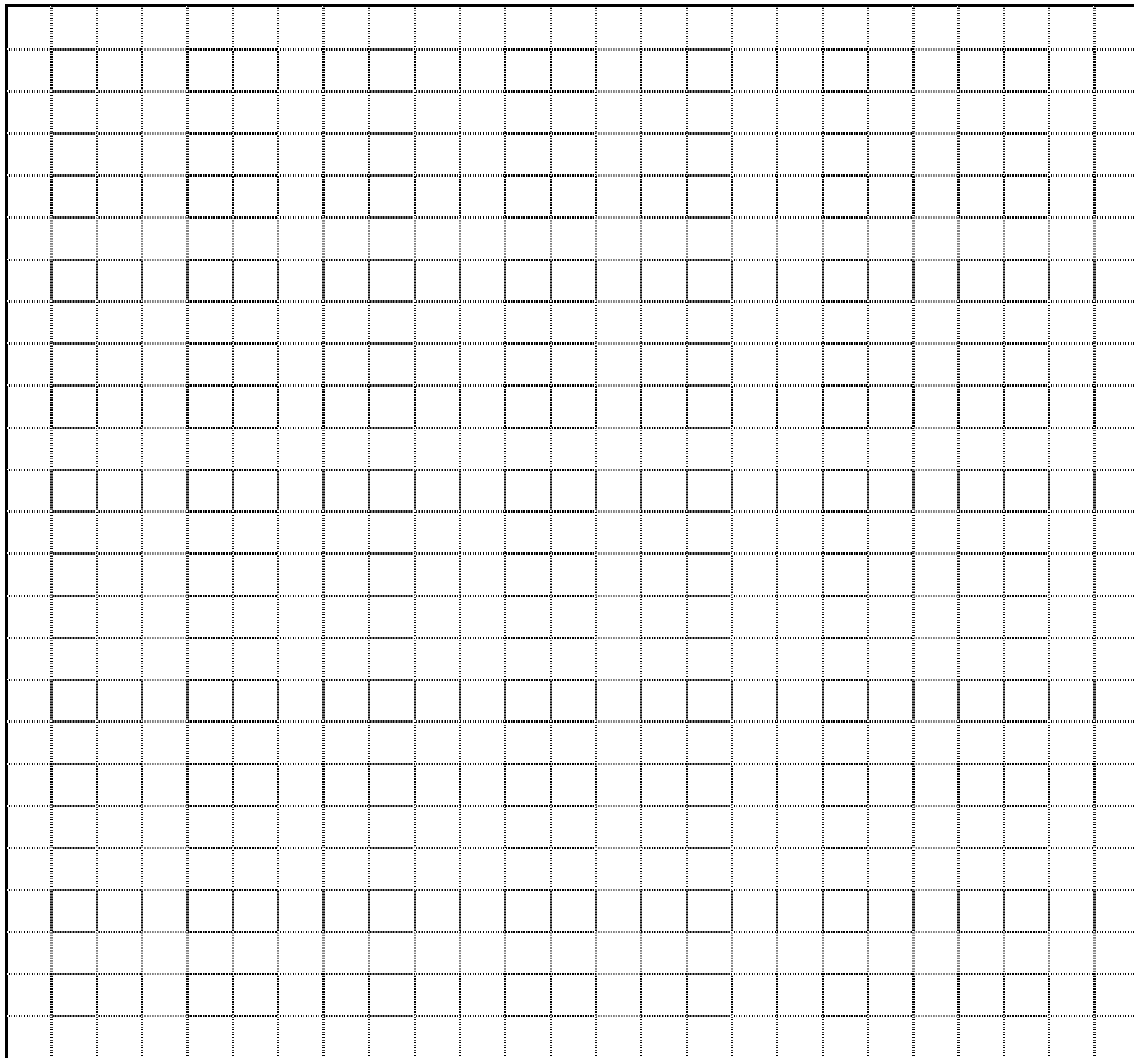
$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 1.3 และ 1.4 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

จากกราฟข้อ 1.3 และ 1.4 จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = \frac{1}{2}x^2$ และ $y = -\frac{1}{2}x^2$ เป็นพาราโบลาที่เป็นภาพ

สะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น).....

ถ้าเป็นมีแกน (X / Y).....เป็นเส้นสะท้อน

ถ้าไม่เป็น เพราะเหตุใด.....

จากการทำกิจกรรม นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = ax^2$ และ $y = -ax^2$, $a > 0$ จะเป็นพาราโบลาที่เป็นภาพสะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น).....
ถ้าเป็นมีแกน (X/Y) .....เป็นเส้นสะท้อน

สรุปขั้นตอนการเขียนกราฟของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ จากการทำกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 1	.....
ขั้นตอนที่ 2	.....
ขั้นตอนที่ 3	.....
ขั้นตอนที่ 4	.....
ขั้นตอนที่ 5	.....

3. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

3.1 $y = 3x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

3.2 $y = -3x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \dots\dots\dots$ จะได้จุด.....

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

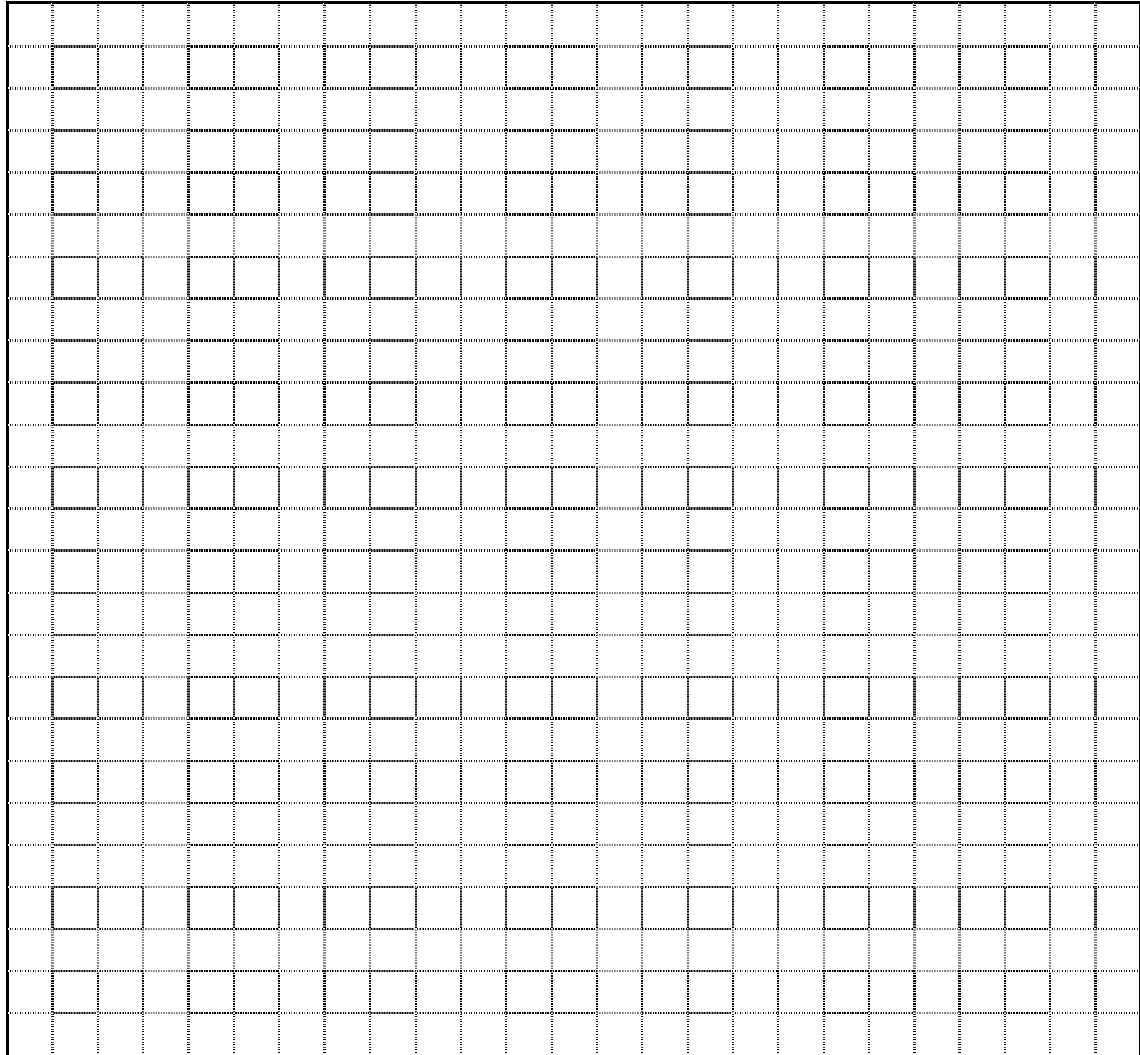
$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

$y = \dots\dots\dots$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 3.1 และ 3.2 ลงบนระนาบ
พิกัดฉาก
สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

$$3.3 \quad y = -\frac{3}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

$$3.4 \quad y = \frac{1}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย).....

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) .....คือจุด.....

แกนสมมาตร คือ .....

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y =$ .....จะได้จุด.....

$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

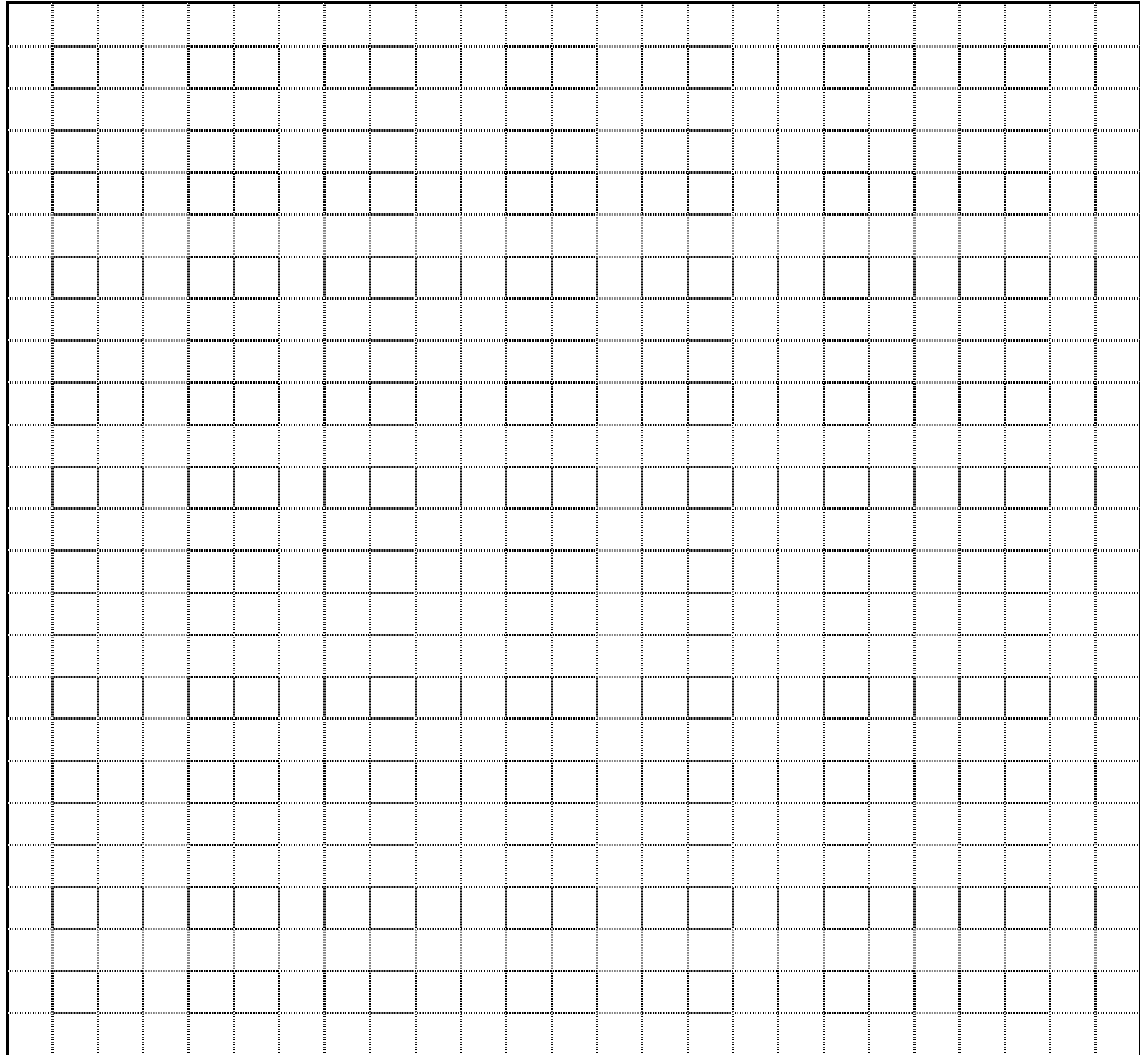
$y =$ .....

$y =$ .....

$y =$ .....

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 3.3 และ 3.4 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.3

เรื่อง พาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$

วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม รหัส ค23201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนพาราโบลาและบอกลักษณะของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ได้

คำชี้แจง

1. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

1.1 $y = 2x^2$

1.2 $y = -2x^2$

1.3 $y = \frac{1}{2}x^2$

1.4 $y = -\frac{1}{2}x^2$

- นักเรียนจับคู่กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปเกี่ยวกับลักษณะของพาราโบลาที่ได้
- นักเรียนแต่ละคู่รวมกับคู่อื่นให้ได้กลุ่มละ 4 - 5 คน นำเสนอผลงานและข้อสรุปของกลุ่ม
- นักเรียนร่วมกันสรุปการเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยพิจารณาจากลักษณะของพาราโบลา

2. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

2.1 $y = 3x^2$

2.2 $y = -3x^2$

2.3 $y = -\frac{3}{4}x^2$

2.4 $y = \frac{1}{4}x^2$

2. ส่งใบกิจกรรมที่ 2.3 เมื่อหมดชั่วโมง

1. จงเขียนพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 $y = 2x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = 2$ จะได้จุด **(1,2)**

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 8$ จะได้จุด **(2,8)**

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = 18$ จะได้จุด **(3,18)**

$$y = 2(1)^2$$

$$y = 2(1) = 2$$

$$y = 2(2)^2$$

$$y = 2(4) = 8$$

$$y = 2(3)^2$$

$$y = 2(9) = 18$$

1.2 $y = -2x^2$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = -2$ จะได้จุด **(1,-2)**

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = -8$ จะได้จุด **(2,-8)**

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = -18$ จะได้จุด **(3,-18)**

$$y = -2(1)^2$$

$$y = -2(1) = -2$$

$$y = -2(2)^2$$

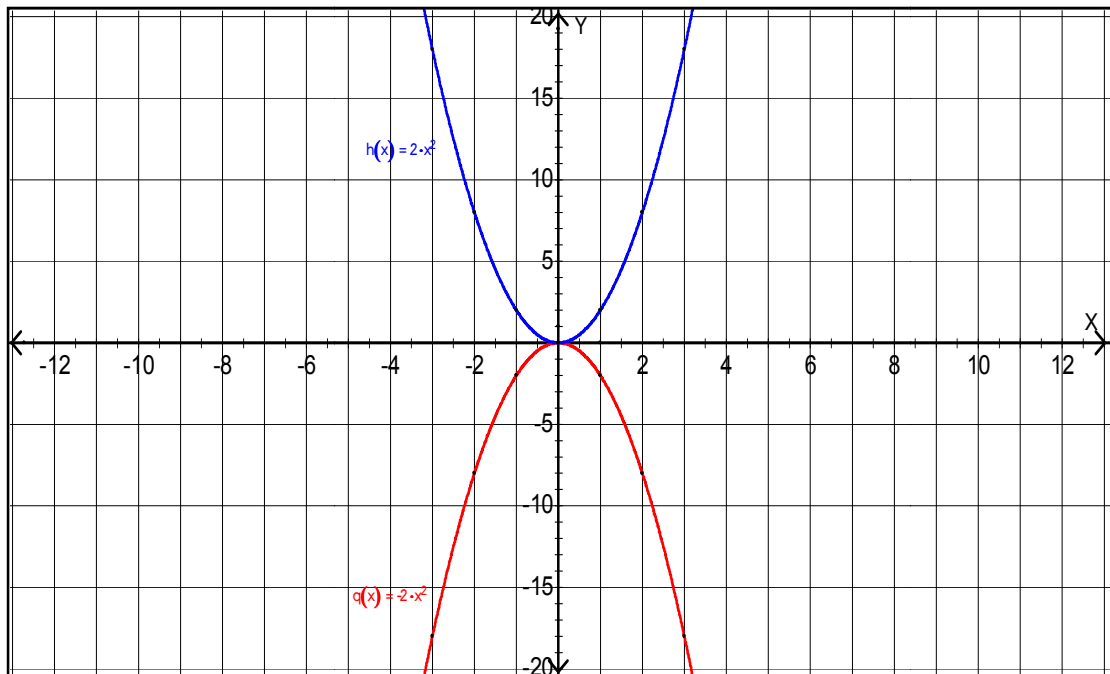
$$y = -2(4) = -8$$

$$y = -2(3)^2$$

$$y = -2(9) = -18$$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 1.1 และ 1.2 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

จากกราฟข้อ 1.1 และ 1.2 จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = 2x^2$ และ $y = -2x^2$ เป็นพาราโบลาที่เป็นภาพสะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น) **เป็น**
 ถ้าเป็นมีแกน (X / Y) **X** เป็นเส้นสะท้อน
 ถ้าไม่เป็น เพราะเหตุใด **-**

$$1.3 \quad y = \frac{1}{2}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \frac{1}{2}$ จะได้จุด $\left(1, \frac{1}{2}\right)$

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 2$ จะได้จุด $(2, 2)$

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \frac{9}{2}$ จะได้จุด $\left(3, \frac{9}{2}\right)$

$$y = \frac{1}{2}(1)^2$$

$$y = \frac{1}{2}(1) = \frac{1}{2}$$

$$y = \frac{1}{2}(2)^2$$

$$y = \frac{1}{2}(4) = \frac{4}{2} = 2$$

$$y = \frac{1}{2}(3)^2$$

$$y = \frac{1}{2}(9) = \frac{9}{2}$$

$$1.4 \quad y = -\frac{1}{2}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = -\frac{1}{2}$ จะได้จุด $\left(1, -\frac{1}{2}\right)$

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = -2$ จะได้จุด $(2, -2)$

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = -\frac{9}{2}$ จะได้จุด $\left(3, -\frac{9}{2}\right)$

$$y = -\frac{1}{2}(1)^2$$

$$y = -\frac{1}{2}(1) = -\frac{1}{2}$$

$$y = -\frac{1}{2}(2)^2$$

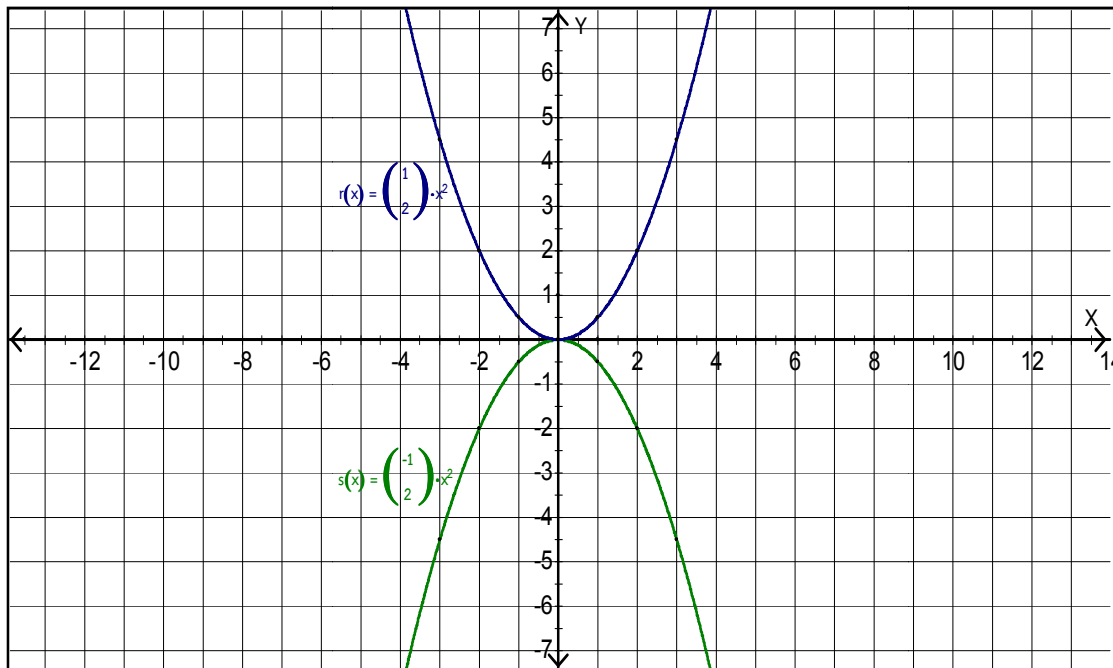
$$y = -\frac{1}{2}(4) = -\frac{4}{2} = -2$$

$$y = -\frac{1}{2}(3)^2$$

$$y = -\frac{1}{2}(9) = -\frac{9}{2}$$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 1.3 และ 1.4 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

จากกราฟข้อ 1.3 และ 1.4 จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = \frac{1}{2}x^2$ และ $y = -\frac{1}{2}x^2$ เป็นพาราโบลาที่เป็นภาพ

สะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น) **เป็น**

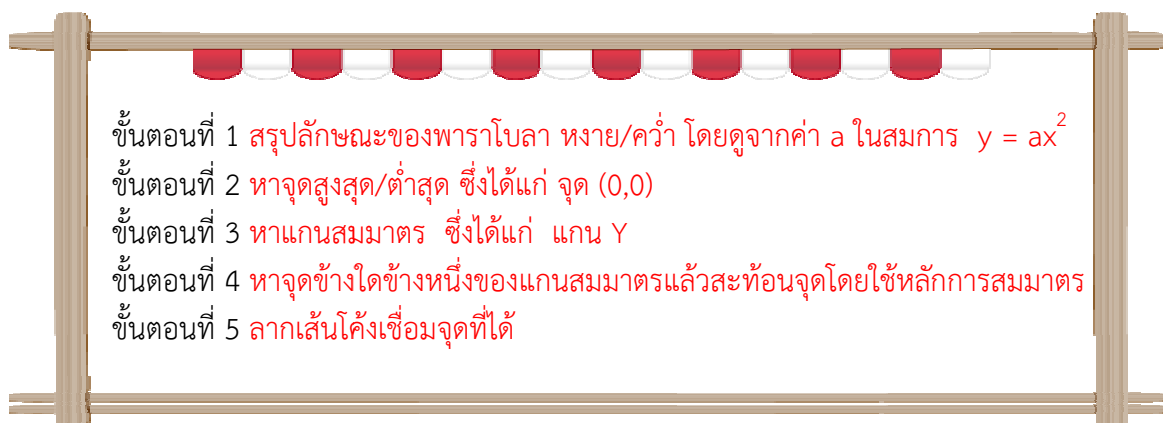
ถ้าเป็นมีแกน (X / Y) **X** เป็นเส้นสะท้อน

ถ้าไม่เป็น เพราะเหตุใด **-**

จากการทำกิจกรรม นักเรียนคิดว่ากราฟของสมการ $y = ax^2$ และ $y = -ax^2$, $a > 0$ จะเป็นพาราโบลาที่เป็นภาพสะท้อนซึ่งกันและกันหรือไม่ (เป็น/ไม่เป็น) **เป็น**

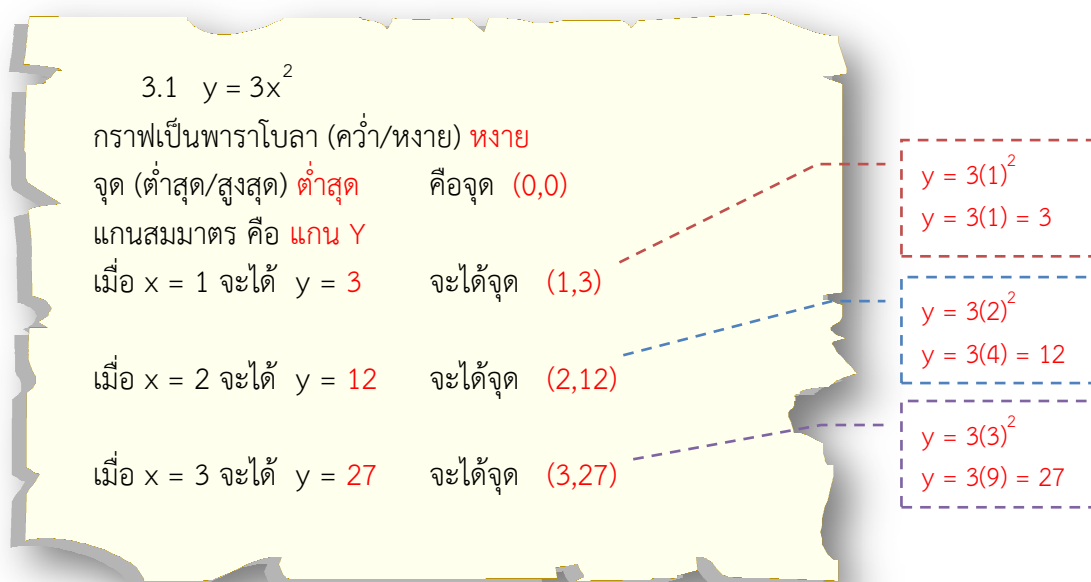
ถ้าเป็นมีแกน (X/Y) **X** เป็นเส้นสะท้อน

สรุปขั้นตอนการเขียนกราฟของพาราโบลาที่กำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ จากการทำกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 1 สรุปลักษณะของพาราโบลา หาย/คว่ำ โดยดูจากค่า a ในสมการ $y = ax^2$
 ขั้นตอนที่ 2 หาจุดสูงสุด/ต่ำสุด ซึ่งได้แก่ จุด $(0,0)$
 ขั้นตอนที่ 3 หาแกนสมมาตร ซึ่งได้แก่ แกน Y
 ขั้นตอนที่ 4 หาจุดข้างใดข้างหนึ่งของแกนสมมาตรแล้วสะท้อนจุดโดยใช้หลักการสมมาตร
 ขั้นตอนที่ 5 ลากเส้นโค้งเชื่อมจุดที่ได้

3. นักเรียนแต่ละคนเขียนพาราโบลากำหนดด้วยสมการ $y = ax^2$ เมื่อ $a \neq 0$ ต่อไปนี้ โดยพิจารณาจากลักษณะของกราฟ

3.1 $y = 3x^2$
 กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**
 จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด $(0,0)$
 แกนสมมาตร คือ **แกน Y**
 เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = 3$ จะได้จุด $(1,3)$
 เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 12$ จะได้จุด $(2,12)$
 เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = 27$ จะได้จุด $(3,27)$

$y = 3(1)^2$
 $y = 3(1) = 3$
 $y = 3(2)^2$
 $y = 3(4) = 12$
 $y = 3(3)^2$
 $y = 3(9) = 27$

$$3.2 \quad y = -3x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = -3$ จะได้จุด **(1,-3)**

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = -12$ จะได้จุด **(2,-12)**

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = -27$ จะได้จุด **(3,-27)**

$$y = -3(1)^2$$

$$y = -3(1) = -3$$

$$y = -3(2)^2$$

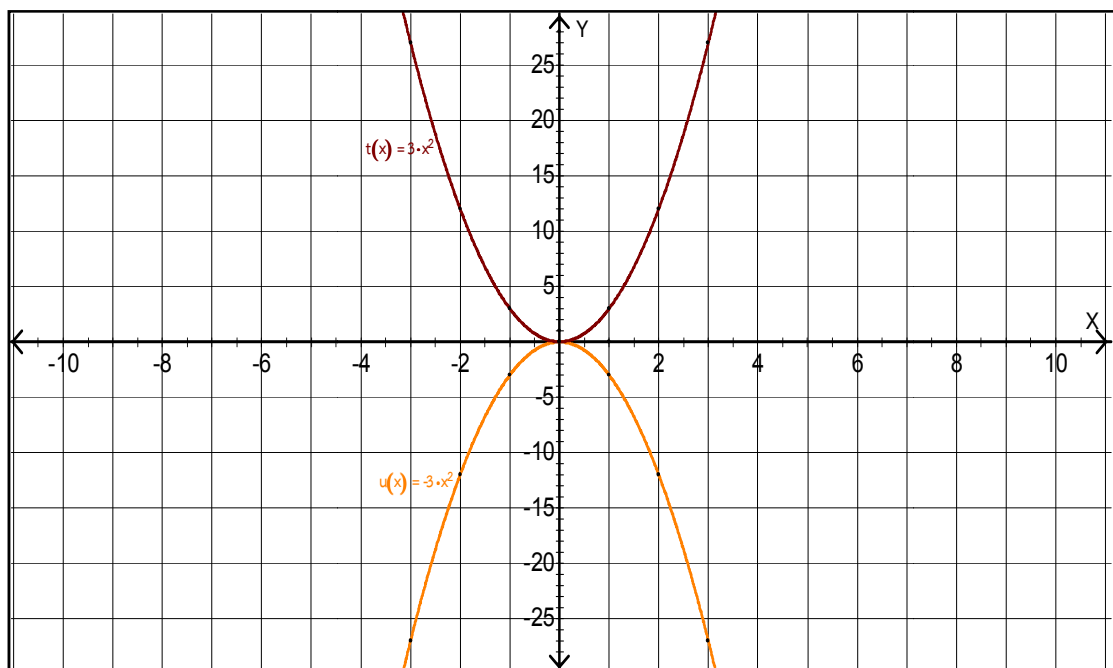
$$y = -3(4) = -12$$

$$y = -3(3)^2$$

$$y = -3(9) = -27$$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 3.1 และ 3.2 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

$$3.3 \quad y = -\frac{3}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **คว่ำ**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **สูงสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = -\frac{3}{4}$ จะได้จุด $\left(1, -\frac{3}{4}\right)$

$$y = -\frac{3}{4}(1)^2$$

$$y = -\frac{3}{4}(1) = -\frac{3}{4}$$

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = -3$ จะได้จุด $(2, -3)$

$$y = -\frac{3}{4}(2)^2$$

$$y = -\frac{3}{4}(4) = -\frac{12}{4} = -3$$

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = -\frac{27}{4}$ จะได้จุด $\left(3, -\frac{27}{4}\right)$

$$y = -\frac{3}{4}(3)^2$$

$$y = -\frac{3}{4}(9) = -\frac{27}{4}$$

$$3.4 \quad y = \frac{1}{4}x^2$$

กราฟเป็นพาราโบลา (คว่ำ/หงาย) **หงาย**

จุด (ต่ำสุด/สูงสุด) **ต่ำสุด** คือจุด **(0,0)**

แกนสมมาตร คือ **แกน Y**

เมื่อ $x = 1$ จะได้ $y = \frac{1}{4}$ จะได้จุด $\left(1, \frac{1}{4}\right)$

$$y = \frac{1}{4}(1)^2$$

$$y = \frac{1}{4}(1) = \frac{1}{4}$$

เมื่อ $x = 2$ จะได้ $y = 1$ จะได้จุด $(2, 1)$

$$y = \frac{1}{4}(2)^2$$

$$y = \frac{1}{4}(4) = \frac{4}{4} = 1$$

เมื่อ $x = 3$ จะได้ $y = \frac{9}{4}$ จะได้จุด $\left(3, \frac{9}{4}\right)$

$$y = \frac{1}{4}(3)^2$$

$$y = \frac{1}{4}(9) = \frac{9}{4}$$

ให้นักเรียนลงจุดต่ำสุด/สูงสุด และจุดผ่านทั้ง 3 จุด ที่ได้ ของข้อ 3.3 และ 3.4 ลงบนระนาบพิกัดฉาก

สะท้อนจุดผ่านทั้ง 3 จุด โดยใช้แกนสมมาตรเป็นเส้นสะท้อน แล้วลากเส้นเชื่อมจุด

